

Výzkumný deník

Jana Křištoforová, 65514, kristofo@mail.muni.cz

16.5. 2005: Po několika neúspěšně oslovených lidech na úřadu práce na Křenové ulici jsem v dolním patře oslovila starší paní, upraveného vzhledu. Její první reakce na otázku jak lidé nesou nezaměstnanost bylo: „Těžko.“ Pak se rozvykládala, že pracovala u bezpečnostní služby a jako pečovatelka a protože má VŠ vzdělání naučila se na vysoké škole taky myslet. Má také trochu zdravotní potíže (se srdcem) ale ačkoliv by chtěla pracovat - nemohla by dělat třeba prodavačku nebo něco kde by si akorát vymývala mozek. Potřebuje nějakou práci, se úplně nevyčerpá, protože by potřebovala zůstat aktivní i do důchodu (její důchod prý bude tak malý, že si bude muset přivydělat. Na obtíž příbuzným nechce zůstat. Paní měla velké obavy z rozpoznání své osoby, protože taky jednu dobu učila na vysoké škole a nerada by, aby ji někdo identifikoval. Sdělila mi, že má těsně před důchodem, že jí je 56 let a proto se jí obtížně shání zaměstnání. Známi jí říkali, že nejdřív musí ukázat, že umí dělat... Ale ona to ukázala – pečovatelská práce, bezpečnostní služba. Naopak. Když se ucházela o práci, tak se jí ptali, proč tu pečovatelku dělala – vždyť se tím otupila myšlení... Dovedla by si představit, že bude pracovat na vrátnici – aspoň by mohla studovat třeba němčinu.

18.5. 2005 Paní přišla na smluvené místo ve smluvený čas. Hodně ten den přšelo, takže se prokázala její ochota spolupracovat. Při našem setkání se přiznala, že se jí v takovém nečase ven moc nechtělo, ale přece přišla. Věnovala mi vlastnoručně háčkovaného andílka. Pro štěstí. V kavárně jsme našly místo a paní si objednala čaj. Znovu jsem jí ujistila o anonymitě tohoto rozhovoru a připravila na stůl formulář informovaného souhlasu. To jí velmi uklidnilo. Ani neměla žádné námítky proti nahrávání na diktafon. Zahájili jsme tedy záznam a rozhovor. Paní začala vykládat plynule, bez omezení. Když jsme si daly pauzu na vypití čaje, sdělila mi mimo záznam, že nemá děti a je rozvedená – žije tedy sama. (V době, kdy přišla o práci již byla sama.) Je věřící, proto mi věnovala toho andílka, s tím, že každý potřebuje anděla strážného, tak snad se prý neurazím.

Po ukončení rozhovoru to paní zhodnotila tak, že mi toho o sobě navykládala hodně, možná víc než původně měla v plánu. Když jsme platily, tak jsem ji nemohla přesvědčit, že to za ní zaplatím. Než jsme se rozloučily, nabídla mi katalog s kosmetikou s tím, že by jí pomohlo, kdybych si – pokud mám zájem – něco vybrala. Potřebuje něco objednat, aby jí nevypršela

licence. Tak jsem si na oplátku za přívětivost něco menšího vybrala. A domluvily jsme se, že se příští týden sejdeme a ona mi to předá.

23.5. 2005 Když jsme se sešly, ještě se vracela k tomu rozhovoru. Pořád jí to leží v hlavě, že toho hodně řekla, ale některé věci třeba nevysvětlila úplně plně v kontextu a tak by nechtěla, abych si o ní myslela něco špatného. Tu práci hledá nejen kvůli lidem, kteří jí do toho tlačí. Taky si uvědomuje, že v důchodu bude dostávat jen minimum.

O záležitostech víry se moc nechtěla bavit, tak jsem zatím odložila otázku na důležitost víry a také sociální sítě v církvi.

Ještě jsem se zeptala, zda se setkává s lidmi z VŠ, kde učila. Řekla, že se studenty se setkává. Že jí posílali třeba svatební oznámení a psali jí dopisy. Ale ona pak pracovala v kultuře a to byla časově náročná práce, takže jim moc nestíhala odepisovat, takže si to možná pokazila sama. Tvrdila, že má pocit, že se mezi takovýma lidma přestává umět pohybovat (že když jsem jí poslala sms, tak to bylo takové inteligentně formulované, zatímco mi ona napsala jen stručně)

Pak když pracovala v té kultuře, někteří ti soudruzi profesoři – kolegové ji přestali zdravit a to ji moc mrzelo. Ona je ale dál usilovně zdravila a mezi řečí zjistila, že je vyloučili ze strany a tak se zase začli zdravit a dokonce se někdy i zastaví a více si popovídají.

Občas hlídá známým děti, nebo chodí jedné starší paní nakupovat.